Demokrātu uzvara Kongresā - vai Kanādas koksnes liktenis joprojām paliks Trampa rokās?

Latvijas Mežu sertifikācijas padome

ASV kongresa kontroles maiņa rada cerības Kanādā, jo Nesenajās ASV starpvēlēšanās Demokrātu partija ir guvusi nozīmīgus panākumus, izcīnot vairākumu gan Senātā nodrošinot vismaz 54 no 100 vietām, gan Pārstāvju palātā. Šīs politiskās izmaiņas ir viesušas jaunas cerības Kanādā, īpaši Kvebekas provincē, kas ir viena no vissmagāk cietušajām reģioniem ASV ieviesto kokmateriālu un alumīnija tarifu dēļ. Kvebekas premjerministrs Pols St-Pjērs Plamondons paziņojis, ka reģions gatavojas "diplomātiskajam uzbrukumam", lai jaunajā ASV politiskajā ainavā atrastu sabiedrotos tirdzniecības ierobežojumu mazināšanai. Kanādas premjerministra Marka Kārnija valdība jau ir atsākusi sarunas ar ASV pēc tam, kad iepriekšējais vienošanās melnraksts par 10% tarifa atcelšanu piedzīvoja neveiksmi.

Sarežģītā tarifu sistēma un ietekme uz nozari

Šobrīd situācija mežsaimniecības nozarē ir kritiska. Piemēram, Kvebekas pilsētā Dolbo mežizstrāde nodrošina pat 13% darbavietu, padarot šādas attālas apdzīvotas vietas īpaši neaizsargātas pret tirdzniecības barjerām. Šobrīd skuju koksnes materiāliem no visām valstīm tiek piemērots 10% ASV tarifs, savukārt lielākajai daļai Kanādas kokmateriālu kopējie muitas un antidempinga nodokļi sasniedz pat 34,75%. Donalda Trampa administrācijas ieviestie tarifi koksnei šobrīd darbojas saskaņā ar trim dažādiem ASV tirdzniecības likumiem, un to likmes svārstās no 10 līdz 50 procentiem. Kamēr Eiropas Savienības un Japānas koksnes tarifu griesti ir noteikti 15% apmērā, tādām valstīm kā Austrālija, Jaunzēlande, Ķīna un Vjetnama piespiedu darba apkarošanas regulējuma ietvaros piemēro augstāko — 12,5% likmi.

Prezidenta Trampa veto tiesības kā galvenais šķērslis

Lai gan demokrāti ir pārņēmuši kontroli pār Kongresu un aktīvi iestājas par tarifu atcelšanu — norādot, ka tie mākslīgi sadārdzina mājokļu celtniecību un pašu nekustamo īpašumu iegādi ASV patērētājiem —, ar to var nepietikt. Prezidents Donalds Tramps ir publiski atgādinājis, ka viņam joprojām pieder veto tiesības. Lai Kongress varētu noraidīt un atcelt prezidenta veto, ir nepieciešams divu trešdaļu balsu vairākums abās Kongresa palātās. Iepriekšējie balsojumi Pārstāvju palātā, piemēram, balsojums 219 pret 211 par agrāko Kanādas tarifu atcelšanu, liecina, ka demokrātiem šāda pārliecinoša divu trešdaļu vairākuma šobrīd trūkst. Tādējādi gala lēmums par tarifu likteni joprojām paliek vienīgi Trampa rokās.

Politiskais strupceļš Vašingtonā un ekonomiskais slogs

Lai gan starpvēlēšanu rezultāti ir mainījuši spēku samēru Kongresā par labu demokrātiem, ASV konstitucionālā sistēma - prezidenta veto tiesības - nodrošina, ka Donalds Tramps saglabā pilnīgu kontroli pār tirdzniecības politiku. Bez kompromisa ar prezidentu tarifu tūlītēja atcelšana likumdošanas ceļā nav iespējama. Protekcionistiskā tarifu politika darbojas kā abpusgriezīgs zobens. Tā ne vien smagi skar Kanādas eksportētājus un reģionālās darba vietas, bet arī tieši sadārdzina izejmateriālus ASV būvniecības nozarē, palielinot mājokļu cenas un radot slogu pašiem patērētājiem Savienotajās valstīs. Spēku samēra maiņa ASV likumdevējā liks Kanādas federālajai un provinciālajām valdībām mainīt stratēģiju. Tās tieksies veidot tiešas alianses ar jaunievēlētajiem ASV kongresmeņiem un senatoriem, lai mēģinātu izdarīt politisku spiedienu uz Balto namu pirms jauno, vēl stingrāko tarifu stāšanās spēkā.

Avoti: Kanādas un ASV informācijas vietnes